

ihalede Şartname ve yapılma tekniğine aykırı olarak fen ve sanat kurallarına uygun yapılmayan demir imalatların boyasının şartlarına uygun olarak yapılmaması

ihalede Şartname ve yapılma tekniğine aykırı olarak fen ve sanat kurallarına uygun yapılmayan imalatlar

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler
Yılı	2018
Dairesi	6
Karar No	752
İlam No	184
Tutanak Tarihi	13.10.2020
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Ceza Kesintisi

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi ve duruşmada hazır bulunanların dinlenmesi sonucunda;

A) “..... İlçesi Spor Tesisinin Tribününe Çelik Çatı Yapılması İşİ”nde iş programı süresinde sunulmadığı halde

Şartnamede belirtilen ceza kesintisinin uygulanmadığı görülmüştür.

Yapım işine ait Sözleşmenin “İş programı” başlıklı 12’nci maddesinin birinci fıkrasında, “Yüklenici, iş programını yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde, sözleşme bedeli üzerinden bir günde yapılması gereken iş tutarını hesaplayarak, ödeneklerin yıllara göre dağılım esasları ile varsa işin kısımları ile bitirme tarihlerini de dikkate alarak İdarece verilen örneklere uygun olarak hazırlar. Bu programda ayrıca; iş kalemleri, aylık imalat ve iş miktarları, (ihzarat ödemesi öngörülen işlerde ihzaratı) yıllık ödenek dilimleri ve bunların aylara dağılımı gösterilir ve iş programı en az dört nüsha hazırlanarak onaylanmak üzere İdareye teslim edilir.”, aynı maddenin üçüncü fıkrasında, “İş programının hazırlanması ve uygulanması ile ilgili diğer hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır.” denilmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “İş programı” başlıklı 17’nci maddesinde,

“(1) Yüklenici, sözleşme veya eklerinde belirlenen süre içinde, idarece verilen örneklere uygun bir iş programını hazırlayarak, onaylanmak üzere idareye teslim edecektir.

(2) İhzarat ödenmesi öngörülen işlerde, iş programları imalat ve ihzarat iş programı olarak düzenlenir. İhzarat, iş programlarına uygun yapılacaktır. Bu programlarda gösterilenden fazla yapılan ihzaratın bedeli hakedişe konulmaz ve iş programları onaylanmadan imalat ve ihzarat bedelleri ödenmez.

(3) İdare, iş programını verildiği tarihten başlamak üzere sözleşme veya eklerinde belirtilen süre içinde, olduğu gibi veya gerekli gördüğü değişiklikleri yaparak onaylar ve onaylı bir nüshasını yükleniciye verir. İş programları idarenin onayıyla geçerli olur.

(4) İş programında, resmi tatil günleri ile sözleşmesinde belirtilmiş ise, iklim şartlarından dolayı çalışmaya elverişli olmayan dönemler dışındaki bütün günlerin çalışarak geçirileceği göz önünde tutulur. Ancak, işin bitimi çalışmaya elverişli olmayan döneme rastlar ise idare yükleniciden, teknik şartları yerine getirerek işi tamamlaması için bu devre içinde çalışmasını isteyebilir. İş programının büro çalışmaları ile ilgili bölümlerinde iklim şartları dikkate alınmaz.

(5) Kapsamlı işlerde idare, iş programının, çubuk diyagram yerine, paket yazılım iş programı veya işin özelliğine göre hazırlanmış bilgisayar destekli iş programı kullanılarak düzenlenmesini isteyebilir.

(6) Yüklenici idarece onaylanmış iş programına aynen uymak zorundadır. Ancak zorunlu hallerde idarenin uygun görüşü ile iş programında değişiklik yapılabilir.

(7) İşte idarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu takdirde, yüklenici bu hususun kendisine tebliği tarihinden başlamak üzere yedi gün içinde yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır.” , hükümleri yer almaktadır.

Sözleşme eki Yapım İşİ Şantiye Yönetim Şartnamesinin 6'ncı maddesi ise, “Uygulanabilir iş programı sözleşmenin imzalanmasından hemen sonra sözleşmesinde belirtilen süre içerisinde tarafımıza iletilecektir. Bu iş programı, iş süresine yayılacağından çalışmalar ilerledikçe sürekli revize edilecektir. Gecikme durumunda 250 TL/GÜN ceza uygulanacaktır.” şeklindedir.

Sözleşmeye göre iş programının yer tesliminden itibaren 15 gün içinde sunulması gerekmektedir. Dosya kapsamından, iş yeri tesliminin tarihinde yapıldığı, buna göre iş programının tarihinde sunulması gerektiği, ancak tarihinde sunulduğu görülmüştür. Yukarıda yer verilen

mevzuat hükümleri uyarınca iş programının 6 gün geç sunulmasından ötürü gecikme cezasının kesilmesi gerekmekte olup, söz konusu cezanın kesilmediği anlaşılmıştır.

Açıklanan gerekçelerle, iş programının 6 gün gecikmeli sunulmasına karşın ceza kesintisinin yapılmaması sonucu (..... TLx6 gün) TL kamu zararına neden olunmuştur. Bununla birlikte, sorumluların savunmaları ve savunma ekinde sunulan belgelerden, söz konusu kamu zararı tutarı TL'nin tarih ve no.lu tahsilat makbuzu ile tahsil edildiği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, söz konusu kamu zararı tutarı TL tarih ve no.lu tahsilat makbuzu ile Ahizi Ltd. Şti.'den hesap yılından sonra tahsil edildiğinden ilişilecek husus kalmadığına 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

B) Denetçi tarafından, "..... İlçesiSpor Tesisinin Tribününe Çelik Çatı Yapılması İşinde"nde Yüklenici tarafından şantiye binası yapılmadığı halde şartnamesinde belirtilen ceza kesintisinin uygulanmaması sonucu kamu zararına neden olduğu iddia edilmişse de;

İdari şartname eki Yapım İş Şantiye Yönetim Şartnamesinin 1'inci maddesinde, "Yüklenici şantiye yerleşimini imalatlara engel olmayacak şekilde yapıp, yapı denetim görevlilerine gerekli teçhizatı ile birlikte çalışma odası tahsis edecektir. Aksi takdirde 500 TL/GÜN ceza uygulanacaktır." hükmü yer almakta olup, işe ait ihale eki Genel Şartnamede şantiye binası ve özellikleri ile ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Sorumluların savunmalarından, ihale öncesi şantiye binasının ön görülmediği, yer teslimi yapıldıktan sonra 2017-2018 futbol sezonunun başlaması ve spor tesisinin Amatör

Spor Kulüpleri Tarafından aktif olarak kullanılması sebebiyle şantiye binasının kurulacağı yerin, tesisin kullanımına ve imalatlara engel olacağından söz konusu tesiste mevcut olan bir çalışma odasının yapı denetim görevlilerine gerekli teçhizatı yüklenici tarafından temin edilmek suretiyle şantiye binası olarak kullanıldığı anlaşılmıştır.

Dolayısıyla, her ne kadar şantiye binası Yüklenici tarafından yaptırılmamışsa da, zorunlu sebeplerden ötürü mevcut bir çalışma odasının Yüklenici tarafından teçhiz edilerek şantiye binası olarak kullanımının sağlandığı ve bu hususun işin iş programına göre ilerlemesinde herhangi bir aksamaya sebebiyet vermediği görülüşünden, somut olayda kamu zararının oluşmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, kamu zararı oluşmayan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

C) "..... İlçesi Spor Tesisinin Tribününe Çelik Çatı Yapılması İşİ"nde Süresinde verilmeyen eğitim için Şartnamede belirtilen ceza kesintisinin uygulanmadığı görülmüştür.

İdari Şartname eki Şantiye Yönetim Şartnamesinde 48 adet İSG ceza cetveli düzenlenmiştir.

İSG ceza cetvelinin 6'ncı sırasında, "Yüklenici çalışanların eğitimlerinin verilmesini sağlayacak. (isg eğitimi, çalışan temsilcisine özel eğitim, mesleki eğitim, iş kazası geçirene ilave eğitim, yenileme eğitimi, başka işyerinden çalışmak için gelenlere eğitim, geçici iş ilişkisiyle gelenlere eğitim verdirecek. Eğitim maliyetini çalışanlara yansıtmayacak, eğitimlerde geçen süreyi çalışma süresinden

sayacak.) Aksi halde 300TL / her bir aykırılık için her çalışan başına ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.” denilmektedir.

Şantiye Yönetim Şartnamesinin 8’inci maddesinde de, “Cezai müeyyidelerin ödenmemesi durumunda, ceza bedelleri hak edikten kesilecektir. Yüklenicinin bu duruma itiraz hakkı yoktur.” düzenlemesi yapılmıştır.

İşyeri teslimi ve geçici kabul itibar tarihi’dir. Yüklenici tarafından 6 çalışan için tarihinde başlayıp, tarihinde biten iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmiştir. Ancak, söz konusu işin eğitimin başladığı tarihte bittiği görülmüştür. Dolayısıyla söz konusu eğitimin verilmediği anlaşılmıştır. Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre bu aykırılık için ceza kesilmesi gerekmekte olup, söz konusu cezanın kesilmediği anlaşılmıştır.

Açıklanan gerekçelerle, yukarıda yer alan düzenlemelere göre ceza kesilmemesi sonucu (..... TLx6 kişi) TL kamu zararına neden olunmuştur. Bununla birlikte, sorumluların savunmaları ve savunma ekinde sunulan belgelerden, söz konusu kamu zararı tutarı TL’nin tarih ve no.lu tahsilat makbuzu ile tahsil edildiği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, söz konusu kamu zararı tutarı TL tarih ve no.lu tahsilat makbuzu ile Ahizi Ltd. Şti.’den hesap yılından sonra tahsil edildiğinden ilişilecek husus kalmadığına 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun 55’inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

D) “..... İlçesi Spor Tesisinin Tribününe Çelik Çatı Yapılması İşinde Yapılmayan imalat için birim fiyat tarif ve analizinde yer alan kalemin analizden düşülmediği görülmüştür.

İnşaat 06 numaralı pozun tarifi;

“Silisli kum kullanılarak ve uygun ekipman ile demir imalatın, pas ve varsa yağ ve kirlere temizlenerek koruyucu boyaya hazır hale getirilmesi, ocaktan iş yerine taşınması hariç, her türlü malzeme ve zayıatı, işçilik, işyerinde yatay ve düşey taşıma, müteahhit genel giderleri ve kârı dâhil, 1 ton demir imalatın kuşlanması fiyatı:

Ölçü: Kuşlamaya tabi tutulmuş demir imalatın ödenmesine esas poz numarasındaki ölçüye uygun olarak belirlenmiş demir imalat ağırlığıdır.

Not: Şantiye içi ve şantiye dışı her türlü yükleme boşaltma, taşıma nakliye bu fiyata dahildir. Birim fiyata dahil olmayan masraf yoktur.”,

İnşaat 19 numaralı pozun tarifi;

“Demir imalat yüzeylerinin zımpara ve tel fırça ile temizlenmesi, 0,115 kg 1.kat, 0,115 kg 2.kat çift bileşenli solvent bazlı epoksi astar sürülmesi, 0,110 kg 1.kat, 0,110 kg 2.kat istenilen renkte solvent bazlı epoksi boya ile boyanması, her türlü malzeme ve zayıatı, işçilik, müteahhit genel giderleri ve kârı dâhil 1 m² fiyatı:

Ölçü :

a) Mobilyalarda boyanan yüzeyler ölçülür.

b) Kapı ve bölmelerde;

1) Telaro kasalı olanlarda; sıvadan sıvaya iki yüzü ölçülür.

2) Kasalı (pervazsız) olanlarda; kasadan kasaya düşey düzlemdeki iki yüzün ölçüsüne kasa alanları dâhil edilir.

3) Kasa ve pervazlı olanlarda pervazdan pervaza iki yüzün ölçüsüne kasa dâhil edilir.

4) Bütün ölçülerde, girinti, çıkıntı ve cam boşlukları

ölçüye katılmaz. Pencere kenarında çıta varsa, ölçü buradan alınır.

c) Camedân ve pencerelerde;

1) Camedân ve pervazlı pencerelerde; pervaz dışına pervazsız pencerelerde, sıva yüzünden sıva yüzüne olmak üzere düşey düzlemdeki alanı ölçülür. Yalnız bir satıh hesaba alınır, iki satıh boyanır. Cam boşluğu çıkarılmaz, denizlik, kasa ve kenarları mevcut ise ayrıca ölçülerek, alana ilâve edilir.

2) Çift pencerelerde aynen ölçülür, iki pencere arasındaki ahşap kasa ayrı ölçülür ve alan ilâve edilir. Her iki pencerenin iki yüzü boyanır, birer yüzü hesap edilir. Cam boşluğu çıkarılmaz.

d) Parmaklık ve korkuluklarda bir yüzün düşey düzlemdeki izdüşüm alanı ölçülür. Boşluk düşülmez.

e) Kolon, çatı makası, kiriş, kuranglez ve benzeri demir imalâtta boyanan yüzler ölçülür.

Not: Şantiye içi ve şantiye dışı her türlü yükleme boşaltma, taşıma, nakliye bu fiyata dahildir. Birim fiyata dahil olmayan masraf yoktur.”

şeklindedir.

Dosya kapsamından, demir imalatların boyanması ile ilgili iki pozdan ödeme yapıldığı, işin birim fiyat teklifli olarak ihale edildiği, İnşaat 06 pozun tarifinde, “Silisli kum kullanılarak ve uygun ekipman ile demir imalatın, pas ve varsa yağ ve kirlerden temizlenerek koruyucu boyaya hazır hale getirilmesi...” denildiğinden bu pozun uygulandığı demir yüzeylere İnşaat 19 numaralı pozun uygulanması durumunda pozun tarif ve analizinde yer alan “Demir imalat yüzeylerinin zımpara ve tel fırça ile temizlenmesi” işleminin yapılmaması gerektiği anlaşılmıştır. Zira, boyaya hazır hale gelen demir imalatına direkt astar ve boya

imalatı yapılmaktadır. Bu nedenle, pozun içinde yer alan demir imalat yüzeylerinin zımpara ve tel fırça ile temizlenmesi işlemine karşılık gelen zımpara kağıdı ve buna isabet eden toplam TL tutarındaki işçilik bedelinin düşülmesi gerekmektedir. Ancak, söz konusu tutarın analizden düşülmemesi sonucu kamu zararına neden olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, sorumluların savunmaları ve savunma ekinde sunulan belgelerden, söz konusu kamu zararı tutarı TL'nin tarih ve no.lu tahsilat makbuzu ile tahsil edildiği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, söz konusu kamu zararı tutarı TL tarih ve no.lu tahsilat makbuzu ile Ahizi Ltd. Şti.'den hesap yılından sonra tahsil edildiğinden ilişilecek husus kalmadığına 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

E) "..... İlçesi Yapılması İşİ"nde Şartnameye uygun imalat yapılmadığı iddiası ile ilgili olarak;

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Yapım işlerinde yüklenicilerin ve alt yüklenicilerin sorumluluğu" başlıklı 30'uncu maddesinde, "Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 27 nci madde hükümleri uygulanır." denilmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Geçici kabul" başlıklı 41'inci maddesinin onikinci fıkrasında, "Geçici kabul için yapılan incelemede, teknik olarak kabulünde sakınca

görülmeven ve işin idareye teslimini ve kullanılmasını ve/veya işletilmesini engellemeyen, giderilmesi de mümkün olmayan veya fazla harcama ve zaman kaybını gerektiren, kusur ve eksiklikler görülecek olursa yüklenicinin varsa hakediş veya teminatından uygun görülecek bir bedel kesilmek şartı ile, iş idare tarafından bu hali ile kabul edilebilir. Bu gibi kusur ve eksikliklerin niteliğinin ve kesilecek bedelin kabul tutanağında gösterilmesi gereklidir. Yüklenici bu işleme razı olmazsa, her türlü gideri kendisine ait olmak üzere, kusur ve eksiklikleri verilen sürede düzeltmek ve gidermek zorundadır.” düzenlemesi yer almıştır.

.....Belediyesi İlçesi Spor Tesisinin Tribününe Çelik Çatı Yapılması İşİ İnşaat İşleri Teknik Şartnamesinde Çelik İmalatlarda Boya İşlemlerinin nasıl yapılacağı ayrıntılı yapılmıştır. Şartnamede bulon başları ve etrafının iyice temizlenip boyanacağı, taşıma ya da montaj sırasında hasar görmüş boya boyama şartlarına uygun olarak onarılacağı, boya uygulaması ile ilgili olarak hazırlık aşamasında ve uygulama esnasında üretici firmanın supervisorluk görevi yapacağı, yeni imalat çelik yüzeylerin astar boya şantiyede, üst katları ise montaj tamamlandıktan sonra arazide (yerinde) atılacağı, boya uygulamasıyla ilgili tutanakların tutulacağı, bu tutanaklarda boya ve solvent cinsi, karışım oranları, uygulama gün ve saati, yapılan testler ve sonuçları tablolar halinde yer alacağı belirtilmiştir.

Denetçi tarafından, yerinde imalata bakıldığında birçok yerde gerek saç trapezin üstünde gerekse de altında yer alan çelik konstrüksiyon imalatları ile bulonların paslı olduğu ve boya şartnamesinde istenen nitelikte imalatın yapılmadığının görüldüğü, demir imalatlarda pasların görüldüğü ve boya imalatının şartname ve tarife uygun yapılmayanlarının kesin kabule kadar yaptırılması şayet kesin kabul yapılmış ise 4734 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesine göre Yükleniciye yaptırılmasının gerektiği

belirtilmişse de; sorumluların savunmaları ve savunma ekinde sunulan belgelerden, söz konusu çelik imalatlarda boya işlemleri ile ilgili olarak işin kesin kabul tarihinin olduğu, tarih ve sayılı yazı ile tekrar boyanması için Yükleniciye süre verildiği görülmüştür.

Bu itibarla, Şartname ve yapılma tekniğine aykırı olarak fen ve sanat kurallarına uygun yapılmayan demir imalatların boyasının şartlarına uygun olarak yapılması için Belediye tarafından idari sürecin başlatıldığı anlaşıldığından, kamu zararı oluşmayan konu hakkında ilişilecek husus bulunmadığına 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.